

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas sayısı:2002/18 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı:2008/79

Karar Günü:26.6.2008

R.G. Tarih-Sayı:08.07.2008-26930

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Doğru Yol Partisi'nin 2001 yılı kesinhesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 16. maddesi uyarınca, Mustafa BUMİN, Haşim KILIÇ, Yalçın ACARGÜN, , Sacit ADALI, Ali HÜNER, Fulya KANTARCIOĞLU, Ertuğrul ERSOY, Tülay TUĞCU, Ahmet AKYALÇIN, Enis TUNGA VE Mehmet ERTEN'in katılımıyla 17.12.2002 gününde yapılan inceleme toplantısında,

'Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine OYBİRLİĞİYLE' karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Parti'nin Anayasa Mahkemesi'ne verdiği 2001 yılı kesinhesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren esas inceleme raporu, Anayasa ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Doğru Yol Partisi Genel Merkezi ile il örgütlerinin 2001 yılı gelirleri toplamının 5.904.060.169.323.- TL, borçlarının 526.682.852.519.- TL, giderleri toplamının 5.966.775.247.426.- TL olduğu, 463.967.774.416.- liranın nakit mevcudu olarak 2002 yılına devrettiği anlaşılmaktadır.

A- Gelirlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Gelirleri

Parti Genel Merkezi'nin gelirleri 4.225.851.333.462.- TL olarak gösterilmiştir.

Bunun 1.248.850.000.- lirası üye giriş aidatı, 540.728.216.2000.- lirası kambiyo gelirleri, 2.981.944.940.000.- lirası genel bütçe yardımı, 12.850.000.000.- lirası sair gelirler, 24.500.000.000.- lirası satış gelirleri, 657.768.746.693.- lirası faiz gelirleri, 6.810.580.569.-lirası 2000 yılından devreden nakit mevcudundan oluşmaktadır.

Bu itibarla Doğru Yol Partisi Genel Merkezi'nin 2001 yılı defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede, gelirlerinin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Gelirleri

Parti'nin il örgütlerinin gelirleri 1.678.208.835.861.- TL olarak gösterilmiştir.

Bunun 4.842.343.000.- lirası üye giriş aidatı, 93.366.796.006.- lirası üye yıllık aidatı, 1.090.582.193.572.- lirası bağış ve yardımlar, 268.225.000.000.- lirası genel merkez yardımı, 190.160.038.580.- lirası faaliyet gelirleri, 20.386.872.199.- lirası sair gelirler ve 10.645.592.504.- lirası 2000 yılından devreden nakit mevcudundan oluşmaktadır.

İl örgütlerinin 2001 yılı kesinhesap çizelgelerinin gelir bölümü üzerinde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

B-Giderlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Giderleri

Parti Genel Merkezi'nin 2001 yılı giderleri 3.958.526.048.245.- TL olarak gösterilmiştir.

Bunun 821.634.381.161.- lirası personel giderleri, 268.225.000.000.- lirası teşkilata yardım, 248.417.762.749.- lirası temsil ağırlama gideri, 79.829.487.203.- lirası basılı kağıt kırtasiye gideri, 467.499.633.885.- lirası haberleşme gideri, 377.301.684.949.-lirası taşıma ve vasıta gideri,251.796.420.100.- lirası seyahat gideri, 45.487.200.000.- lirası kira gideri, 70.890.370.978.- lirası tamir bakım onarım gideri, 41.679.516.316.- lirası ısıtma aydınlatma temizlik gideri, 53.923.054.665.- lirası vergi, harç, noter ve sigorta gideri, 74.959.430.180.- lirası demirbaş alımları, 389.715.530.358.- lirası satın alınan propaganda malzeme giderleri, 424.142.760.603.- lirası basın yayın giderleri, 185.220.802.089.- lirası geçen yıldan kalan borç ödemesi,154.509.013.009.- lirası sair giderler ve 143.294.000.000.-lirası satın alınan nakil vasıtaları giderlerinden oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezi'nin 2002 yılına devreden kasa ve banka mevcudu 459.846.964.465.- liradır.

Doğru Yol Partisi Genel Merkezi'nin 2001 yılı defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, aşağıda belirtilenler dışındaki giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

Muhasebe biliminin genel kabul görmüş temel kavramlarından biri 'Belgelendirme' kavramıdır. Vergi Usul Kanunu'nun 229. maddesinde '*Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır*' şeklinde tarif yapılmış ve 'Fatura Kullanma Mecburiyeti' başlıklı 232. maddesindeki hükmüne göre de, faturanın hangi hallerde ve kimler tarafından alınması ve verilmesinin gerektiği ifade edilmiştir. Bu bağlamda mal ve hizmet alımlarında bu işlemlerin fatura ile belgelendirilmesi zorunlu tutulmuş ve gerekli muhasebe kayıtlarının tutulmasında da faturanın tevsik edici belge olarak kullanılması gerektiği ifade edilmiştir.

Aynı Kanun'un maktubuz mecburiyeti başlıklı 236. maddesinde, '*Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek maktubu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteri de bu maktubu istemek ve almak mecburiyetindedir.*' denilmiş ve maktubuzun muhteviyatı da 237. maddede belirtilmiştir.

Yine aynı Kanun'un Gider Pusulası başlıklı 234. maddesinde ki, '*Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin vergiden muaf esnafa;*

Yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip iş yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura

hükümündedir. Bu belge, birinci ve ikinci sınıf tüccarların, zati eşyalarını satan kimselerden satın aldıkları altın, mücevher gibi kıymetli eşya için de tanzim edilir. Gider pusulası, işin mahiyeti, emtianın cins ve nev'i ile miktar ve bedelini ve iş ücretini ve işi yaptıran ile yapanın veya emtiayı satın alan ile satanın adlarıyla soyadlarını (Tüzel kişilerde unvanlarını) ve adreslerini ve tarihi ihtiva eder ve iki nüsha olarak tanzim ve bir nüshası işi yapana veya malı satana tevdi olunur. Gider pusulaları, seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir.'

hükümünden fatura vermek mecburiyetinde olmayanlar için gider pusulası düzenleneceği anlaşılmaktadır.

2820 sayılı Yasa'nın 70. maddesinin üçüncü fıkrasına göre beş milyon (2001 yılı için 11.863.800) liraya kadar olan harcamaların makbuz veya fatura gibi bir belge ile tevsik edilmesi zorunlu olmadığından, bu miktarı geçen harcamaların geçerli bir kanıtlayıcı belgeye dayanması gerekmektedir.

Alınan bir mal veya hizmetin tutarının gider kaydedilebilmesi için esas olan belge faturadır. Yasa'nın 70. maddesinde belirtilen 'makbuz'un ya da tutanağın tek başına bir ödemeye esas olabilmesi için mal ya da hizmetin fatura kesilmesinin mümkün olmadığı kişi ya da kurumlardan alınması gerekmektedir.

Bu itibarla; denetim için gerekli bilgileri taşımayan, fatura ile belgelendirilmesi gerektiği halde tutanak gibi tek başına geçerli bir kanıtlayıcı belge niteliği taşımayan belgelere dayanan veya herhangi bir kanıtlayıcı belgeye dayanmayan giderlerden aşağıda dökümü gösterilen parti malvarlığının 2820 sayılı Yasa'nın 75. ve 76. maddeleri uyarınca Hazine'ye irad kaydedilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun 70. maddesinin bir ve ikinci fıkralarında; '*Siyasi partilerin giderleri amaçlarına aykırı olamaz.*

Bir siyasî partinin bütün giderleri, o siyasi parti tüzelkişiliği adına yapılır' ve aynı Kanun'un 75. maddesinde, 'Anayasa Mahkemesi denetimi sonunda, o siyasi partinin gelir ve giderlerinin doğruluğuna ve kanuna uygunluğuna veya kanuna uygun olmayan gelirler ile giderler dolayısıyla da bunların Hazineye gelir kaydedilmesine karar verir' ve 76. maddesinde de, 'Belgelendirilmesi gerektiği halde belgelendirilmeyen parti giderleri miktarınca parti malvarlığı, Anayasa Mahkemesi kararıyla Hazineye irad kaydedilir'

hükümleri yer almıştır.

Aynı Kanun'un 66. maddesinin birinci fıkrasında;

'Genel ve katma bütçeli dairelerle mahalli idareler ve muhtarlıklar, kamu iktisadi teşebbüsleri, özel kanunla veya özel kanunla verilen yetkiye dayanılarak kurulmuş bankalar ve diğer kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsü sayılmamakla beraber ödenmiş sermayesinin bir kısmı Devlete veya bu fıkra da adı geçen kurum, idare, teşebbüs, banka veya kuruluşlara ait müesseseler, siyasi partilere hiçbir suretle taşınır veya taşınmaz mal veya nakit veya haklar bağışlayamaz ve bu gibi mal veya hakların kullanılmasını bedelsiz olarak bırakamazlar; bağlı oldukları kanun hükümleri dışında siyasi partilere aynı hakların devrine dair tasarruflarda bulunamazlar. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, işçi ve işveren sendikaları ile bunların üst kuruluşları, dernekler, vakıflar ve kooperatifler, özel kanunlarında yer alan hükümlere uymak koşuluyla siyasi partilere maddi yardım ve bağışta bulunabilirler.'

Üçüncü fıkrasında;

'Siyasi partiler, yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan, Türk uyrukluğunda olmayan gerçek ve tüzel kişilerden herhangi bir suretle aynı veya nakdi yardım ve bağış alamazlar.'

Kanun'un Ticari faaliyet, kredi ve borç alma yasağı başlıklı 67. maddesinde;

'Siyasi partiler ticari faaliyette bulunamazlar, kredi veya borç alamazlar. Ancak, ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla 66 ncı maddenin 1 ve 3 üncü fıkralarında gösterilenler dışında kalan gerçek ve tüzel kişilerden kredili veya ipotek karşılığı mal satın alabilirler.'

76. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında;

'Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak bağış kabul ettiği, mal veya gelir edindiği Anayasa Mahkemesince tespit edilen siyasi partilerin, bu yolla elde ettikleri gelirlerin tamamının, Kanunda belirtilen miktarlardan fazla gelirlerle, taşınmaz malların kanuni miktarı geçen kısmının karşılığının Hazineye irat kaydedilmesine, taşınmaz malların ise Hazine adına tapuya tesciline karar verilir.'

'Bu Kanunun 67 nci maddesi hükmüne aykırı olarak siyasi partilere sağlanan kredi veya borçlar üzerine Anayasa Mahkemesi kararıyla Hazinece elkonulur, kredi veya borcu verene karşı Hazine hiçbir yükümlülük altına girmez.'

şeklinde yapılan düzenlemelere göre siyasi partilerin banka kredisi ile mal alamayacağı, banka kredisi ile mal alması halinde bunun Hazine'ye irad kaydedileceği açıktır.

A- Parti'nin 2001 yılında gönderdiği tebrik, mektup ve benzeri gönderileri için sadece partide görevli kişilerin düzenlediği tutanak eklenmiştir. Gönderilerin postanece alındığına dair bir belge olmadığı gibi alınan para miktarını belirten belge de bulunmamaktadır. Bu tür gönderiler için Posta İşletmesi Genel Müdürlüğüne ait postanelerde kayıtsız (adi) posta gönderisi teslim belgesi düzenlenmektedir. Aşağıdaki tabloda belirtilenlerin hiçbirisinde kayıtsız (adi) posta gönderisi teslim belgesi düzenlenmemiştir. Kayıtsız (adi) posta gönderisi teslim belgesi düzenlenmeden veya gönderilerin ve paranın alındığına dair herhangi bir belge olmadan sadece partide görevli birinin imzasına dayanılarak gider yapılması ve bunun parti gideri olarak kabul edilmesi mümkün görülmemiştir.

Posta Giderlerine Ait Tablo

Yevmiye Tarih ve No	Açıklama	Tutar
17.1.2001/33	14 adet normal mektup gönderimi	2800000
' '	14 adet normal mektup gönderimi	2800000
' '	110 adet normal mektup gönderimi	22000000
' '	25 adet normal mektup gönderimi	8000000
29.1.2001/61	57 adet normal mektup gönderimi	11400000
' '	21 adet normal mektup gönderimi	11200000
12.2.2001/96	64 adet normal mektup gönderimi	12800000
' '	72 adet normal mektup gönderimi	14400000

Esas sayısı:2002/18 (Siyasî Parti Malî Denetimi)**Karar Sayısı:2008/79**

' '	20 adet normal mektup gönderimi	4000000
' '	18 adet normal mektup gönderimi	3600000
26.2.2001/131	78 adet normal mektup gönderimi	15600000
' '	17 adet normal mektup gönderimi	6400000
1.3.2001/142	64 adet normal mektup gönderimi	12800000
19.3.2001/169	65 adet normal mektup gönderimi	13125000
' '	40 adet normal mektup gönderimi	8850000
' '	26 adet normal mektup gönderimi	5450000
16.4.2001/232	38 adet normal mektup gönderimi	7850000
' '	33 adet normal mektup gönderimi	6750000
' '	57 adet normal mektup gönderimi	11400000
' '	17 adet normal mektup gönderimi	3650000
30.4.2001/265	85 adet normal mektup gönderimi	17375000
' '	68 adet normal mektup gönderimi	13600000
' '	54 adet normal mektup gönderimi	15925000
14.5.2001/290	30 adet normal mektup gönderimi	9350000
' '	64 adet normal mektup gönderimi	23475000
' '	31 adet normal mektup gönderimi	9600000
28.5.2001/314	53 adet normal mektup gönderimi	15800000
' '	16 adet normal mektup gönderimi	4800000
' '	89 adet normal mektup gönderimi	26700000
18.6.2001/355	42 adet normal mektup gönderimi	13200000
' '	97 adet normal mektup gönderimi	29500000
' '	23 adet normal mektup gönderimi	7100000
10.7.2001/399	16 adet normal mektup gönderimi	7200000
' '	53 adet normal mektup gönderimi	16150000
' '	81 adet normal mektup gönderimi	24300000
' '	48 adet normal mektup gönderimi	14400000
10.8.2001/469	11 adet normal mektup gönderimi	3300000
' '	38 adet normal mektup gönderimi	11350000
' '	64 adet normal mektup gönderimi	19200000
27.8.2001/501	63 adet normal mektup gönderimi	18900000
' '	19 adet normal mektup gönderimi	5700000

' '	27 adet normal mektup gönderimi	8100000
' '	24 adet normal mektup gönderimi	7200000
13.9.2001/531	35 adet normal mektup gönderimi	10500000
' '	10 adet normal mektup gönderimi	2950000
' '	16 adet normal mektup gönderimi	13550000
10.1.2001/563	43 adet normal mektup gönderimi	12750000
' '	34 adet normal mektup gönderimi	21200000
11.10.2001/582	95 adet normal mektup gönderimi	28500000
' '	14 adet normal mektup gönderimi	4200000
' '	19 adet normal mektup gönderimi	5700000
' '	32 adet normal mektup gönderimi	9500000
22.10.2001/600	92 adet normal mektup gönderimi	27350000
' '	30 adet normal mektup gönderimi	9000000
' '	26 adet normal mektup gönderimi	7800000
8.11.2001/633	11 adet normal mektup gönderimi	3300000
' '	38 adet normal mektup gönderimi	11400000
' '	40 adet normal mektup gönderimi	12000000
' '	70 adet normal mektup gönderimi	21000000
16.11.2001/646	59 adet normal mektup gönderimi	17700000
' '	39 adet normal mektup gönderimi	12000000
26.11.2001/664	68 adet normal mektup gönderimi	20400000
' '	15 adet normal mektup gönderimi	5900000
' '	34 adet normal mektup gönderimi	10275000
10.12.2001/695	55 adet normal mektup gönderimi	16450000
22.12.2001/714	22 adet normal mektup gönderimi	6600000
' '	19 adet normal mektup gönderimi	8475000
' '	32 adet normal mektup gönderimi	9775000
' '	57 adet normal mektup gönderimi	17100000

Toplam : 832.475.000.-TL

B- İlgili hesap döneminde seyahat giderlerine ilişkin belgelerin parti adına düzenlendiği ancak aşağıda belirtilenlerin ise kişiler adına yapıldığı anlaşılmıştır. Bunların parti adına yapıldığına dair bilgi ve belge bulunmadığından bu harcamalar parti amaçlarına uygun ve parti tüzel kişiliği adına yapılmış bir harcama olarak kabul edilmemiştir.

Seyahat Giderlerine Ait Tablo

Yevmiye tarih ve No	Yolcunun Adı Soyadı	Türü	Tutarı
11.1.2001/17		Otobüs bileti	14000000
" "		Deniz otobüsü bileti	15000000
" "		" "	5000000
" "		" "	10000000
" "		" "	35000000
16.1.2001/29	Mehmet Sağlam	Uçak bileti	81000000
20.1.2001/41	Levent Gürtuna	" "	109000000
" "	Levent Erdoğan	Otobüs bileti	18000000
" "	Sinan Şen	" "	18000000
" "		" "	11800000
31.1.2001/68	Oğuz Tezmen	Uçak bileti	81000000
1.2.2001/72	Levent Erdoğan	Otobüs bileti	16000000
9.2.2001/92	Nevfel Şahin	Uçak bileti	81000000
" "	Ümran'	" "	40500000
19.2.2001/114	Yücel Çoker	Otobüs bileti	19050000
26.2.2001/131	Oğuz Tezmen	Uçak bileti	81000000
27.2.2001/134	Yusuf Bahadır	" "	69000000
28.2.2001/138		6 adet Otobüs bileti	65900000
" "		2 adet Deniz otobüsü bileti	20000000
23.3.2001/178	Veysi Şahin	Uçak bileti	90000000
29.3.2001/192	Sebahattin'.	" "	81000000
" "	Ümran'.	" "	45500000
" "	Yücel Çoker	Otobüs bileti	13500000
" "	Yücel Çoker	" "	13500000
" "		4 adet Otobüs bileti	26200000
30.3.2001/195	Levent Erdoğan	Otobüs bileti	18000000
5.4.2001/209	Levent Erdoğan	" "	17250000
" "	Sinan Şen	" "	17250000
" "	Murat Sevin	" "	18000000
" "	Nusret Düzen	" "	18000000
" "	Levent Erdoğan	" "	16250000

Esas sayısı:2002/18 (Siyasî Parti Malî Denetimi)**Karar Sayısı:2008/79**

' '	Oktaç Akıcı	' '	11850000
9.4.2001/216	Hacı Filiz	Uçak bileti	90000000
13.4.2001/228		4 adet Otobüs bileti	44000000
16.4.2001/232	Ahmet Şüküroğlu	Uçak bileti	129000000
18.4.1999/239	Oğuz Tezmen	' '	90000000
24.4.2001/251	Ümran'.	' '	46500000
29.4.2001/262	Murat Sevin	Otobüs bileti	21700000
' '	Levent Erdoğan	' '	21700000
' '	Nusret Düzel	' '	17250000
' '	Murat Sevin	' '	17250000
' '	Nusret Düzel	' '	19250000
' '	Murat Sevin	' '	19250000
' '	Turgay Yaman	' '	12600000
' '		' '	7000000
' '		' '	8800000
1.5.2001/268	Nurhan Tekinel	Uçak bileti	92000000
' '	Veysel Polat	' '	123000000
' '	Hacı Filiz	' '	59500000
' '	Hacı Filiz	' '	92000000
2.5.2001//269	Veysi Şahin	' '	46500000
' '	Fevzi Şahin	' '	59500000
' '	Mustafa Kemal'.	' '	82000000
' '	"Aykurt	' '	18000000
10.5.2001/285	Murat Sevin	Otobüs bileti	21000000
' '	Nusret Düzel	' '	17750000
' '	Murat Sevin	' '	19000000
' '	Nusret Düzel	' '	22250000
' '		' '	9800000
' '			9800000
31.5.2001/319		7 adet Otobüs bileti	15000000
' '	Sinan Şen	Otobüs bileti	17000000
' '	Levent Erdoğan	' '	20750000
' '	Nusret Düzel	' '	24500000

Esas sayısı:2002/18 (Siyasî Parti Malî Denetimi)**Karar Sayısı:2008/79**

" "	Murat Sevin	" "	20750000
" "	Yücel Çoker	" "	31500000
" "	Sermin Sak	" "	31500000
5.6.2001/330	Ümran Akkan	5 adet Uçak bileti	271500000
13.6.2001/346		2 adet Otobüs bileti	14800000
22.6.2001/364	Nusret Düzel	Otobüs bileti	49000000
" "	Adnan Bindoruk	" "	24500000
" "	Ayhan Aslan	" "	24500000
" "		" "	9800000
27.6.2001/371	İsmet Atilla	Uçak bileti	71500000
4.7.2001/387	Ümran Akkan	" "	141500000
" "	Gökhan Tezcan	Otobüs bileti	20000000
" "	Nihal Erciyes		20000000
" "	Cihan Turgut		20000000
" "	Tuğra Erol		20000000
" "			4500000
6.7.2001/392	Ahmet Uyanık	Uçak bileti	77500000
" "	Mehmet Ali Yavuz	" "	77500000
10.7.2001/399	Oğuz Tezmen	" "	143000000
18.7.2001/418		Deniz otobüsü bileti	40000000
" "		3 adet Otobüs bileti	44800000
23.7.2001/430	Oğuz Tezmen	Uçak bileti	143000000
1.8.2001/452	İbrahim Konukoğlu	" "	188000000
8.8.2001/468	Fettullah Gültepe	" "	286000000
" "	Levent Erdoğan	Otobüs bileti	23000000
" "	Kemal Bülbül	" "	22500000
" "	Levent Erdoğan	" "	27000000
" "		3 adet Otobüs bileti	26800000
10.8.2001/469		Otobüs bileti	15000000
20.8.2001/487	İsmet Atilla	Uçak bileti	143000000
24.8.2001/497		2 adet Deniz otobüsü bileti	37000000
" "		Otobüs bileti	13800000

Esas sayısı:2002/18 (Siyasî Parti Malî Denetimi)
Karar Sayısı:2008/79

27.8.2001/501		3 adet Otobüs bileti	32700000
29.8.2001/505	Nurhan Tekinel	Uçak bileti	99500000
6.9.2001/519	Ufuk Söylemez	" "	70500000
" "	Oğuz Tezmen	" "	221500000
14.9.2001/532		6 adet Otobüs bileti	83200000
20.9.2001/542	Cihan Paçacı	Uçak bileti	320000000
8.10.2001/575	Murat Sevin	Otobüs bileti	54000000
" "		3 adet Otobüs bileti	106000000
16.10.2001/589	Ümran Akkan	Uçak bileti	368500000
18.10.2001/595		6 adet Otobüs bileti	67000000
25.10.2001/608	Ertan Bıyıklıoğlu	Otobüs bileti	77500000
" "		" "	32400000
27.10.2001/612	Musa Kunter	Uçak bileti	142000000
" "	Nevfel Şahin	" "	142000000
31.10.2001/619	Adnan Cındoruk	Otobüs bileti	22500000
" "		4 adet Otobüs bileti	52200000
19.11.2001/650	Ümran Akkan	Uçak bileti	87500000
" "	Yücel Çoker	Otobüs bileti	24000000
" "		18 adet Otobüs bileti	197750000
30.11.2001/676		4 adet tren bileti	70800000
" "		8 adet Otobüs bileti	121800000
10.12.2001/695	Kadir Meşe	Otobüs bileti	28000000
" "		4 adet Otobüs bileti	56200000
13.12.2001/702	Ümran Akkan	Uçak bileti	83500000
21.12.2001/712	Barış Köse	Otobüs bileti	48000000
" "	Metin Uysal	" "	88000000
" "		11 adet Otobüs bileti	100400000
27.12.2001/725	Fatih Ünlü	Uçak bileti	113500000
28.12.2001/729	Oğuz Tezmen	Uçak bileti	334000000

Toplam: 7.719.200.000.-TL

C- Genel Merkez gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, aşağıda gösterilen harcamanın dayanağı olarak Memduh S. Bayraktaroğlu'nun imzalı yazısının eklendiği görülmüştür.

Yevmiye tarih ve nosu	Belge Türü	Tutar(TL)
28.2.2001/137	İmzalı kağıt	3.934.024.000
27.4.2001/260	İmzalı kağıt	4.816.680.000
25.6.2001/367	İmzalı kağıt	4.741.920.000
1.8.2001/452	İmzalı kağıt	2.568.540.000
3.9.2001/512	İmzalı kağıt	2.864.910.000
24.9.2001/547	İmzalı kağıt	2.990.400.000
24.10.2001/605	İmzalı kağıt	3.260.070.000
22.11.2001/657	İmzalı kağıt	2.963.700.000
24.12.2001/717	İmzalı kağıt	2.928.100.000

Toplam 31.068.344.000.-TL

Memduh S. Bayraktaroğlundan rapor, analiz çalışması ve www.dyp.org.tr internet sitesi için yazılan metin hizmeti satın alınmıştır. Alınan hizmet bedeli karşılığı fatura kesilmediği gibi serbest meslek makbuzu ve gider pusulası da düzenlenmemiştir. İmzalı kağıta dayanılarak ödeme yapılmıştır.

D- Parti görevlilerinin vergi, sigorta ve tasarruf teşvik kesintisi gibi yasal yükümlülükleri zamanında yapmamaları ve gerekli özeni göstermemeleri sonucu oluşan gecikme zammından parti tüzel kişiliğini sorumlu tutma imkanı bulunmamaktadır. Bu ödemelerin kişisel sorumluluk kapsamında olduğu açıktır.

Gecikme Zammına İlişkin Liste

Yevmiye tarih ve no	Alındının Tarih ve Nosu	Mahiyeti	Tutarı
22.1.2001/45	22.1.2001/..2610	11/2000 dönemi Gelir Vergisi Stopajı gecikme zammı	564.670.000 22.380.000 500.000
		11/2000 dönemi Damga Vergisi gecikme zammı	500.000 <u>3.500.000</u>
		11/2000 dönemi Eğitime Katkı Payı gecikme zammı	591.550.000
		11/2000 dönemi Özel işlem vergisi gecikme zammı	
		11/2000 dönemi Fon payı gecikme zammı	
22.1.2001/45	22.1.2001/..2600	10/2000 dönemi Gelir Vergisi	802.770.000

Esas sayısı:2002/18 (Siyasî Parti Malî Denetimi)
Karar Sayısı:2008/79

		Stopajı gecikme zammı	34.600.000
			500.000
		10/2000 dönemi Damga Vergisi gecikme zammı	500.000
			<u>5.520.000</u>
		10/2000 dönemi Eğitime Katkı Payı gecikme zammı	843.890.000
		10/2000 dönemi Özel işlem vergisi gecikme zammı	
		10/2000 dönemi Fon payı gecikme zammı	
22.1.2001/45	22.1.2001/..2590	9/2000 dönemi Gelir Vergisi Stopajı gecikme zammı	1.079.060.000
			47.720.000
		9/2000 dönemi Damga Vergisi gecikme zammı	500.000
			500.000
			<u>7.430.000</u>
		9/2000 dönemi Eğitime Katkı Payı gecikme zammı	1.135.210.000
		9/2000 dönemi Özel işlem vergisi gecikme zammı	
		9/2000 dönemi Fon payı gecikme zammı	
31.1.2001/68	31.1.2001/145	11/2000 dönemi sigorta prim tutarı gecikme zammı	569.186.000
			<u>84.953.000</u>
		11/2000 dönemi İşsizlik sigortası gecikme zammı	654.139.000
31.1.2001/68	31.1.2001/143	9/2000 dönemi sigorta prim tutarı gecikme zammı	1.873.120.000
			<u>279.570.000</u>
		9/2000 dönemi İşsizlik sigortası gecikme zammı	2.152.690.000

Esas sayısı:2002/18 (Siyasî Parti Malî Denetimi)
Karar Sayısı:2008/79

31.1.2001/68	31.1.2001/144	10/2000 dönemi sigorta prim tutarı gecikme zammı	95.659.000
31.1.2001/68	31.1.2001/146	9/2000 dönemi sigorta prim tutarı gecikme zammı	147.349.000
31.1.2001/68	31.1.2001/147	10/2000 dönemi sigorta prim tutarı gecikme zammı 10/2000 dönemi İşsizlik sigortası gecikme zammı	1.207.864.000 <u>180.278.000</u> 1.388.142.000
31.1.2001/68	31.1.2001/148	11/2000 dönemi sigorta prim tutarı gecikme zammı 11/2000 dönemi İşsizlik sigortası gecikme zammı	44.021.000 <u>279.570.000</u> 323.591.000

Toplam :7.332.220.000.-TL

E- Parti görevlilerinin motorlu taşıtlar vergisi ile ilgili yükümlülüklerini zamanında yapmamaları ve gerekli özeni göstermemeleri sonucu oluşan gecikme zammı ile trafik cezasından ve su bedeli gecikme faizinden parti tüzel kişiliğini sorumlu tutma imkanı bulunmamaktadır. Bu ödemelerin kişisel sorumluluk kapsamında olduğu açıktır.

Gecikme Zammı, Faiz ve Cezalara İlişkin Liste

Yevmiye tarih ve no	Alındının Tarih ve Nosu	Mahiyeti	Tutarı
15.1.2001/26	15.1.2001/134121	Su bedeli gecikme faizi	191.000
" "	15.1.2001/134137	" "	738.000
" "	15.1.2001/134158	" "	649.000
" "	15.1.2001/134179	" "	5.797.000
" "	15.1.2001/134222	" "	403.392.000
27.2.2001/134	27.2.2001/29	Trafik cezası	25.500.000
" "	27.2.2001/28	Trafik cezası	51.300.000
" "	27.2.2001/23	Trafik cezası	19.300.000
" "	27.2.2001/19	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/2 gecikme zammı	21.510.000

Esas sayısı:2002/18 (Siyasî Parti Malî Denetimi)
Karar Sayısı:2008/79

' '	27.2.2001/18	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/1 gecikme zammı	23.160.000
6.6.2001/331	6.6.2001/157	Motorlu Taşıtlar Vergisi 99/2 gecikme zammı	68.060.000
13.6.2001/346	13.6.2001/0475046	Motorlu Taşıtlar Vergisi 94/T gecikme zammı	48.460.000
14.6.2001/349	14.6.2001/57	Motorlu Taşıtlar Vergisi 2000/2 gecikme zammı	12.410.000
19.9.2001/539	19.9.201/45	Motorlu Taşıtlar Vergisi 99/2 gecikme zammı	92.370.000
31.10.2001/619	31.10.2001/812	Motorlu Taşıtlar Vergisi 97/1 gecikme zammı	22.800.000
' '	31.10.2001/813	Motorlu Taşıtlar Vergisi 97/2 gecikme zammı	19.580.000
' '	31.10.2001/647	Motorlu Taşıtlar Vergisi 97/2 gecikme zammı	78.110.000
' '	31.10.2001/6462	Motorlu Taşıtlar Vergisi 97/1 gecikme zammı	90.960.000
' '	31.10.2001/645	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/2 gecikme zammı	60.050.000
' '	31.10.2001/644	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/1 gecikme zammı	67.070.000
' '	31.10.2001/483	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/1 gecikme zammı	60.250.000
' '	31.10.2001/484	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/2 gecikme zammı	53.940.000
' '	31.10.2001/485	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/1 gecikme zammı	67.070.000

' '	31.10.2001/486	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/2 gecikme zammı	60.050.000
' '	31.10.2001/467	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/1 gecikme zammı	19.970.000
' '	31.10.2001/468	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/2 gecikme zammı	17.880.000
' '	31.10.2001/469	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/1 gecikme zammı	10.140.000
' '	31.10.2001/470	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/1 gecikme zammı	50.260.000
' '	31.10.2001/471	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/2 gecikme zammı	45.000.000
' '	31.10.2001/472	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/1 gecikme zammı	50.260.000
' '	31.10.2001/473	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/2 gecikme zammı	45.000.000
' '	31.10.2001/474	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/1 gecikme zammı	56.260.000
' '	31.10.2001/475	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/2 gecikme zammı	45.000.000
' '	31.10.2001/476	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/1 gecikme zammı	80.550.000
' '	31.10.2001/477	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/2 gecikme zammı	72.110.000
' '	31.10.2001/478	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/1 gecikme zammı	60.250.000
' '	31.10.2001/472	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/1 gecikme zammı	2.880.000

' '	31.10.2001/479	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/2 gecikme zammı	53.940.000
' '	31.10.2001/480	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/1 gecikme zammı	19.970.000
' '	31.10.2001/481	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/2 gecikme zammı	17.880.000
' '	31.10.2001/482	Motorlu Taşıtlar Vergisi 96/1 gecikme zammı	10.140.000

Toplam: 2.010.207.000.-TL

F- Partinin 12.6.2001 tarihinde 88.504.490.843.- lira ve 9.10.2001 tarihinde 91.587.510.336.- lira olmak üzere aldığı toplam **180.092.001.000.-** liralık kredi ve borç alma yasağı kapsamında kalan taşıt kredisinin Hazine'ye irad kaydedilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

G- Genel Merkez gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, aşağıda gösterilen harcamanın dayanağı olarak Mehveç Emeç Birol ile parti yetkilisi arasında imzalanan sözleşme eklenmiştir.

Yevmiye tarih ve nosu	Belge Türü	Tutar(TL)
30.7.2001/446	Sözleşme ve muhasebe fişi	19.875.000.000

Alınan hizmet bedeli karşılığı fatura kesilmediği gibi serbest meslek makbuzu ve gider pusulası da düzenlenmemiştir. Sözleşmeye dayanılarak ödeme yapılmıştır. Yapılan ödemenin bir anlamda avans olduğu, kalan tutarın iş tamamlandığında yapılacağı sözleşmesinde belirtilmesine karşın, kalan tutarın ne zaman ödendiği ve işin ne zaman tamamlandığına ve hizmetin alındığına dair bir belge tarafımıza sunulamamıştır.

H- Genel Merkez gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, aşağıda gösterilen harcamanın dayanağı olarak Yüksel Dural ile parti yetkilisi arasında imzalanan sözleşme eklenmiştir.

Yevmiye tarih ve nosu	Belge Türü	Tutar(TL)
30.7.2001/446	Sözleşme, para ve muhasebe fişi	1.000.000.000

Alınan hizmet bedeli karşılığı fatura kesilmediği gibi serbest meslek makbuzu ve gider pusulası da düzenlenmemiştir. Sözleşmeye dayanılarak ödeme yapılmıştır.

I- Türk Telekom'dan bilgisayar sistemleri arasında irtibatı sağlayan özel devre hizmeti alınmıştır. Parti tarafından alınan bu hizmet bedelinin ödenmemesi nedeniyle alacak icra yoluyla tahsil edilmiştir. Hizmet bedelinin zamanında ödenmemesi sonucu **9.619.721.000.- TL** gecikme bedeli ve faiz ödenmiştir. Parti görevlilerinin ödemeyi zamanında yapmamaları ve gerekli özeni

göstermemeleri sonucu oluşan gecikme bedeli ve faizden parti tüzel kişiliğini sorumlu tutma imkanı bulunmamaktadır. Bu ödemelerin kişisel sorumluluk kapsamında olduğu açıktır.

İ- Partide şoför olarak çalışan Adem Zincirkıran'ın kullandığı 06 RUP 69 plakalı aracın 34 JV 834 plakalı araçla karıştığı trafik kazası sonrası açılan tazminat davası neticesinde 5.477.000.000.- TL. ve Parti'de şoför olarak çalışan Deniz Dayangaç'ın kullandığı 06 RUP 69 plakalı aracın karıştığı trafik kazası sonrası açılan tazminat davası neticesinde 575.000.000.- TL.nin Parti tüzelkişiliğince ödendiği mahkeme kararlarının incelenmesinden anlaşılmıştır.

Söz konusu davalarda davalı olarak Doğru yol Partisi'nin de gösterilmesi, Parti'nin yasa gereği müteselsil mesuliyet nedeniyle taraf olması ve davaların Parti aleyhine sonuçlanması dolayısıyla bu ödemelerin Parti bütçesinden yapılmasında uygunsuzluk bulunmadığına Serruh KALELİ'nin şoförler Adem Zincirkıran ile Deniz Dayangaç'ın karışmış oldukları kazalarda %100 kusurlu olmaları dolayısıyla, Parti'nin mahkeme ilamlarında gösterilen tazminat tutarları için şoförlere rücu etmesi gerektiği halde rücu etmemesi nedeniyle söz konusu tazminatların Parti adına gider yazılmasının Parti tüzelkişiliğinin menfaatleri ile bağdaşmadığından toplam 6.052.000.000.- TL.nin Hazine'ye irat kaydedilmesi gerektiği yönündeki karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA karar verildi.

J- Aşağıda gösterilen **2.042.360.000.- TL.** tutarındaki giderler fatura aslı yerine fotokopisine dayanılarak yapılmıştır.

2820 sayılı Yasa'nın 70. maddesinde beş milyon (2001 yılı için 11.863.800.-TL.) liraya kadar olan harcamaların makbuz veya fatura gibi bir belge ile tevsik edilmesi zorunlu olmadığı belirtildiğinden bu miktarı aşan harcamaların makbuz veya fatura gibi geçerli bir kanıtlayıcı belgeye dayanması gerekmektedir. Bu nedenle fatura fotokopisine dayanılarak kaydedilen giderin, Kanun'un öngördüğü anlamda belgeye dayandırılmış olduğunun kabul edilmesi mümkün değildir.

Fatura Fotokopisi ile Yapılan Giderlere Ait Tablo

Yevmiye Tarih ve No	Kimden alındığı	Belge türü	Tutar
21.8.2001/489	ITTB kozan Turizm İşl.A.Ş. Hocapaşa V.D.582 012 4116	4 adet Firma tasdikli fotokopi fatura	1.786.000.000
20.11.2001/652	Başer Otomotiv Sincan V.D. 649 001 0951	3 adet fotokopi fatura	67.126.000
24.12.2001/718	Seçkin Fiat Doğanbey V.D. 758 004 8146	Firma tasdikli fotokopi fatura	189.234.000
		Toplam	2.042.360.000

Sonuç olarak, parti adına ve amaçlarına uygun olarak yapılmayan giderlerin parti tüzel kişiliği adına yapılmış bir harcama olarak kabul edilmesi mümkün görülmediğinden 2820 sayılı Kanun'un 70 maddesine aykırı olarak yapılan toplam **261.591.528.000.-** lira ödemenin, aynı

Kanun'un 75. maddesi hükmü uyarınca Hazine'ye irad kaydedilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Giderleri

Partinin il örgütlerinin giderleri 2.008.249.199.181.- TL olarak gösterilmiştir.

Bunun 235.272.873.234.- lirası personel giderleri, 24.800.000.000.- lirası teşkilata yardım, 186.061.680.794.- lirası temsil ağırlama gideri, 47.877.394.770.- lirası basılı kağıt kırtasiye gideri, 258.058.483.125.- lirası haberleşme gideri, 99.757.084.988.-lirası taşıma ve vasıta gideri, 14.439.002.000.- lirası seyahat gideri, 482.606.255.460.- lirası kira gideri, 21.411.546.975.- lirası tamir bakım onarım gideri, 121.437.772.773.- lirası ısıtma aydınlatma temizlik gideri, 18.095.936.378.- lirası vergi, harç, noter ve sigorta gideri, 10.000.252.077.- lirası demirbaş alımları, 29.770.450.490.- lirası satın alınan propaganda malzeme giderleri, 36.949.191.359.- lirası basın yayın giderleri, 283.137.083.413.- lirası geçen yıldan kalan borç ödemesi, 138.574.191.345.- lirası sair giderlerinden oluşmaktadır.

Parti il örgütlerinin 2002 yılına devreden kasa ve banka mevcudu 4.120.809.951.- liradır.

Parti'nin il örgütlerinin 2001 yılı kesinhesap çizelgelerinin gider bölümü üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

C- Parti Mallarının İncelenmesi

Parti'nin 2001 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede 84.959.682.257.- TL tutarındaki taşınır malın Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

IV- SONUÇ

Doğru Yol Partisi'nin 2001 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda;

1- Parti'nin 2001 yılı kesinhesabında gösterilen 5.904.060.169.323.- TL gelir, 526.682.852.519.- TL borç, 5.705.183.719.426.- TL gider ile 463.967.774.416.- TL kasa ve banka devrinin eldeki bilgi ve belgelere göre doğru ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'na uygun olduğuna,

2- 2820 sayılı Yasa'nın 70. maddesine aykırı olarak partinin amaçlarına uygun olmayan ve parti tüzel kişiliği adına yapılmış harcama olarak kabulü mümkün görülmeyen **261.591.528.000.- TL** (261.591,52ytl) karşılığı Parti malvarlığının, aynı Yasa'nın 75. maddesi uyarınca Hazine'ye gelir kaydedilmesine,

OYBİRLİĞİYLE,

3- Partide şoför olarak çalışan kişilerin karıştıkları trafik kazalarıyla ilgili açılan tazminat davalarında davalı olarak Doğru Yol Partisi'nin de gösterilmesi, Parti'nin yasa gereği müteselsil mesuliyet nedeniyle taraf olması ve davaların Parti aleyhine sonuçlanması dolayısıyla bu ödemelerin Parti bütçesinden yapılmasında uygunsuzluk bulunmadığına Serruh KALELİ'nin karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

26.6.2008 gününde karar verildi.

Başkan
Haşim KILIÇ

Başkanvekili
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Sacit ADAL I

Esas sayısı:2002/18 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı:2008/79

Üye
Fulya KANTARCIOĞLU

Üye
A. Necmi ÖZLER

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Ahmet AKYALÇIN

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Mehmet ERTEN

Üye
Şevket APALAK

Üye
Zehra Ayla PERKTAŞ